

ANALIZA FINANSIJSKOG POSLOVANJA ZA 2018. GODINU

Podgorica, jul 2019.godine

UVOD

Moderno finansijsko upravljanje bazira se na informacijama i rezultatima sistematskog praćenja, prikupljanja, obrade i obračuna složenih pokazatelja finansijskog poslovanja – odnosno na finansijskoj analizi poslovanja.

Finansijski izvještaji su skup informacija o finansijskom položaju, uspješnosti i novčanim tokovima jedne ustanove i predstavljaju funkcionalnu i vremenski zaokruženu cijelinu poslovnih procesa koji su se dogodili u jednoj ustanovi.

Planiranje, organizacija poslovanja, raspolaganje imovinom, organizacija ljudskih resursa i kontrola poslovanja kao osnovne funkcije upravljanja u ustanovi u većoj ili manjoj mjeri oslanjaju se na informacije iz finansijskih izvještaja.

Klinički centar Crne Gore intenzivno provodi mjere racionalizacije troškova, kroz povećanu kontrolu i praćenje potrošnje.

1. IMOVINA

Imovinu Kliničkog centra Crne Gore čini ukupna vrijednost osnovnih i obrtnih sredstava kojom raspolaže i kojom se obezbjeđuje buduća ekonomska korist.

Ukupna, sadašnja vrijednost imovine (nefinansijska i finansijska) u 2018.godini ,sa kojom raspolaže Klinički centar Crne Gore iznosi 44.559.647,24 € i u odnosu na 2017. godinu (40.218.088,44 €) veća je za 11%.

1.1. NEFINANSIJSKA IMOVINA

Nefinansijska imovina obuhvata proizvedenu imovinu (dugotrajnu imovinu – zgrade i građevine, postrojenja i opremu, te ostalo; zalihe) i neproizvedenu imovinu (materijalnu imovinu prirodnog porijekla nad kojom su nametnuta vlasnička prava – zemljište, prirodnu imovinu, te nematerijalnu neproizvedenu imovinu društvenog porijekla –patente, koncesije, licence, ostala prava itd.)

Neto nabavka nefinansijske imovine iskazana je kao rezultat iznosa transakcija koje povećavaju vrijednost imovine (nabavke) umanjenog za iznos smanjenja imovine (prodaje).

Nefinansijska imovina na nivou JZU Kliničkog centra Crne Gore (u daljem tekstu KCCG) na dan 31. 12. 2018.godine, iznosila je 40.616.202,85 € i u odnosu na isti period 2017.godine veća je za 10% (36.652.693,41 €).

Nefinansijska (stalna, dugoročna) imovina, obuhvata:

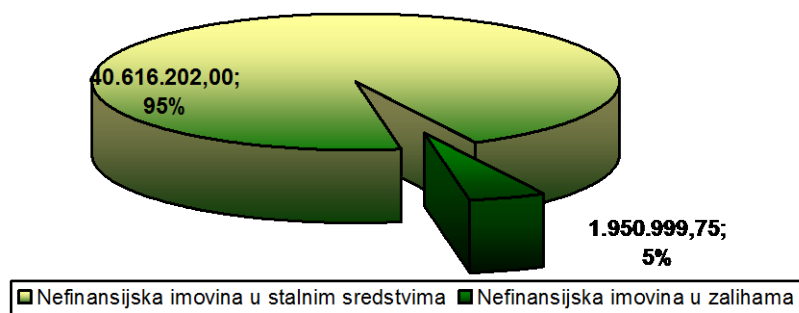
1.1.1.Nefinansijsku imovinu u stalnim ili dugoročnim sredstvima:

- Osnovna sredstva
- Prirodna imovina – zemljište;
- Nematerijalnu imovina - knjige, slike.

1.1.2. Nefinansijska imovina u zalihama

U strukturi nefinansijske imovine, u 2018.godini, nefinansijska imovina u stalnim sredstvima učestvuje 95% i nefinansijska imovina u zalihama 5%.

Struktura nefinansijske imovine

Grafik 1

1.1.1. NEFINANSIJSKA IMOVINA U STALNIM SREDSTVIMA

Nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima čine: osnovna sredstva (zgrade, oprema i ostala osnovna sredstva), prirodna imovina (zemljište) i nematerijalna imovina (knjige i slike).

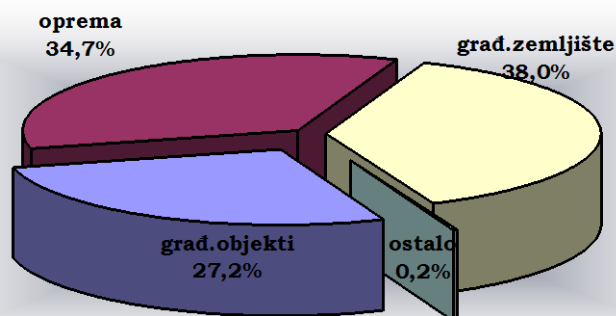
Ulaganja u opremu, koja imaju za cilj produženje korisnog vijeka upotrebe ili povećanja kapaciteta, povećavaju knjigovodstvenu vrijednost sredstava.

Nabavna vrijednost nefinansijske imovine, umanjena za amortizaciju (sistemsko otpisivanje jednog sredstva u toku njegovog korisnog vijeka trajanja), čini sadašnju vrijednost imovine.

Od ukupne vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima sadašnje vrijednosti 38.665.396,75 €, vrijednost građevinskog zemljišta je 14.687.010,00 €, građevinskih objekata 10.507.337,78 € (u 2017.god 10.966.589,74 €), opreme 13.402.804,77 € (u 2017.god. - 9.053.012,50 €), i nematerijalne imovine (knjige, slike, softveri) 68.244,20 €

U strukturi nefinansijske imovine u stalnim sredstvima građevinski objekti učestvuju 28% građevinsko zemljište 37,5%, oprema 34,3% i ostalo (slike i knjige) 0,2%.

Struktura nefinansijske imovine u stalnim sredstvima

Grafik 2

Pored sopstvenih ulagnja ,značajan dio potrebne opreme, aparata i instrumenata nabavljen je uz pomoć donacija.

Tabela 1. Pregled dijela donirane opreme

Donator	Vrsta opreme, aparata i instrumenata	Iznos donacije
Abbvie d.o.o. Sarajevo	video kolonoskop i video gastroskop Olympus	37.515,00
Dr N.Alissa sa svojim poslovnim partnerima iz UAE	mobilni operacioni sto "MEERA" sa elektro hidrauličnim pomjeranjima svih bazičnih funkcija stola uz dodatak držača za glavu radi obavljanja operacija ORL regije za potrebe pedijatrijskih pacijenata Instituta za bolesti djece	35.860,48
Avon cosmetics Montenegro	Ultrazvučni aparat visoke klase Philips afiniti 30	29.960,00
Elektroprivreda Crne Gore	Mobilni video intubacioni endoskop	19.965,00
Eva Ivanović, u ime i za račun Ms. Heidi Jans Vonk	hirurška oprema-bušilica Rimer i baterija u koju je integrisana kompletna elektronika sistema, za Kliniku za ortopediju i hirurški instrumenti proizvođača "Reda instrumente GmbH" za potrebe IBD-a	19.929,98
Socite General banka	Ultrazvučni aparat za neonatuse	18.190,00
Ambasada Narodne republike Kine	Nabavka transportnog inkubatora	14.260,00
Glosarij d.o.o. Podgorica	4 elektrokauter-a FORCE FX8CS, za potrebe Operacionog bloka	13.838,00
Congress travel Podgorica	mikroskop AXIOSCOPE sa kamerom i softverom i kompjuter sa pratećom opremom (PC DELL), za potrebe Instituta za bolesti djece	13.500,00
Abbvie d.o.o. Sarajevo	dvije UZ sonde za aparat Siemens Acuson NX3 Elite	10.000,00

Analiza finansijskog poslovanja za 2018.godinu

Comp Comerc d.o.o. Nikšić; Agromont d.o.o. Nikšić; Nikšićki Mlin d.o.o. Nikšić; Entext d.o.o. Podgorica; Javorak d.o.o. Nikšić; Radio difuzni centar-Slobodan Stanišić; Goldenwood d.o.o. Nikšić; Knjaz d.o.o. Nikšić; Arterija studio d.o.o. Nikšić; Dekor Iva-co d.o.o. Nikšić; Veletex d.o.o. Podgorica; Jolly Commerce d.o.o. Nikšić	aparatus kolposkop 150 FC, proizvođača Carl Zeiss, za potrebe Klinike za ginekologiju i akušerstvo	9.395,50
Glosarij d.o.o. Podgorica	UZ Siemens Acuson NX3 Elite i 3 UZ sonde	9.000,00
Glosarij d.o.o. Podgorica	elektrokauter FORCEFX8CS FORCE FX 220V I VLLS10 Luigasure generator za ligiranje krvnih sudova i perenhimatoznih organa, za Operacioni blok KCCG	8.598,35
Lovćen banka Podgorica	laparoskopski instrumenti, proizvođača Aesculap, Njemačka, za potrebe dječje hirurške klinike	5.699,18
Komercijalna banka Budva	Svetlosni mikroskop led	4.961,00
Farmalab Podgorica	Defibrilator sa kardio mesindžerom, proizvođača Biotronik za Kliniku za bolesti srca	4.500,00
CKB Podgorica	Timpanometar	4.706,90

Donacijom su obezbijedena i sredstva za adaptaciju Klinike za ortopediju i traumatologiju, Klinike za bolesti srca i dr.

Tabela 2. Značajnije građevinske investicije finansirane donacijama

Vrsta opreme, aparata i instrumenata	Donator	Iznos donacije
13. Jul Plantaže	Rekonstrukcija sanitarnih čvorova na Klinici za ginekologiju i akušerstvo	20.000,00
Ing Invest	Rekonstrukcija prvog sprata KCCG	8.500,00
Fond za zastitu depozita	Adaptacija prostora ORL I mFH	5.000,00
Sava Grbović	Adaptacija plafona na III spratu	4.488,74
Glosarij	Rekonstrukcija Klinike za ortopediju I traumatologiju	5.000,00
Udruženje banaka Crne Gore	Rekonstrukcija Klinike za ortopediju I traumatologiju	4.000,00
Efel motors Podgorica	Rekonstrukcija Klinike za ortopediju I traumatologiju	3.000,00
Urion Podgorica	Rekonstrukcija Klinike za ortopediju I traumatologiju	3.000,00
In venta Pharm Beograd	Rekonstrukcija Klinike za ortopediju I traumatologiju	3.000,00
Čelebić d.o.o. Podgorica	Rekonstrukcija klinike za bolesti srca	2.655,18
Home systems Podgorica	Rekonstrukcija Klinike za ortopediju I traumatologiju	3.000,00

Takođe, donacijama je finansiran i namještaj u vrijednosti 14.717,62 €, računarska oprema 11.267,95€, klima uređaji 6.172,61€, pulsni oksimetri, lupe, inhalatori, infuzione pumpe, aspiratori i dr.

1.1.2. NEFINANSIJSKA IMOVINA U ZALIHAMA

Nefinansijsku imovinu u zalihama čine obrtna sredstva koja su raspoloživa za odvijanje poslovnog ciklusa, namjenjena utrošku u pružanju usluga i dio su ukupnih poslovnih sredstava koja za sebe vežu veliki dio novčanih ulaganja, koji se ne mogu koristiti za druge namjene.

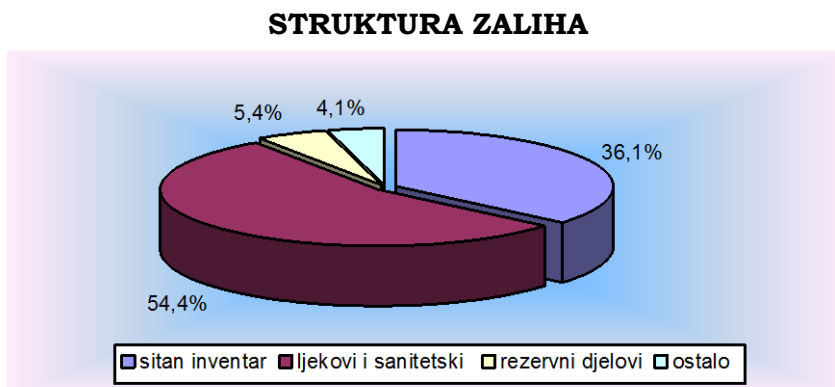
Za određivanje visine zaliha sirovina i materijala, treba imati u vidu dva odlučujuća faktora. S jedne strane, zalihe su neophodne za ostvarenje kontinuiteta procesa rada, dok s druge prouzrokuju troškove držanja. Zbog toga je potrebno utvrditi optimalni nivo zaliha koji će omogućiti kontinuirano odvijanje procesa rada, sa najmanjim troškovima.

Problemu praćenja zaliha posvećen je veliki značaj, uzimajući u obzir da one angažuju značajan deo obrtnih sredstava koja se mogu uložiti u neku drugu svrhu.

Cilj upravljanja zalihama je manji stepen vezanosti obrtnih sredstava u obliku zaliha materijala i lijekova.

Na dan 31.12.2018.godine, zalihe iznose 1.950.999,75 € i u odnosu na uporedni period (1.870.584,02 €), veće su za 4,3%.

Nefinansijska imovina u zalihama procenjuju se po nabavnoj vrednosti uvećanoj za transportne i ostale zavisne troškove nabavke.

Grafik 3

U strukturi zaliha najveće je učešće: lijekova i sanitetskog materijala 54,4% (u apoteci 20,5% i odjeljenjima 33,9%), sitnog inventara u upotrebi i zalihama 36,1%, rezervnih djelova 5,4% i drugih zaliha 4,1%.

1.2. FINANSIJSKA IMOVINA

Finansijska imovina sastoji se od finansijskih potraživanja, sredstva plaćanja, kratkoročnih i dugoročnih plasmana.

Vrijednost finansijske imovine na dan 31.12.2018.godine iznosila je 3.943.444,39 € (2017.god. 3.565.395,03 €) i u odnosu na uporedni period veća je za 11%.

U strukturi finansijske imovine kratkoročna potraživanja i plasmani učestvuju 59,9%, i novčana sredstva 40,1 % .

Tabela 3. Finansijska imovina

Naziv	2017.	2018.	Index
Kratkoročna potraživanja i plasmani	2.401.405,94	2.360.591,55	98
Novčana sredstva	1.081.948,21	1.582.852,84	146
Dugoročni finansijski plasmani	14.791,39	0	0
Ukupno:	3.565.395,03	3.943.444,39	111

1.2.1. Novčana sredstva

Novčana sredstva ili gotovina, kao najlikvidniji oblik finansijske imovine, na dan 31.12.2018.godine iznosila su 1.582.852,84 € (2017.- 1.081.948,21 €) i veća su u odnosu na uporedni period za 46 % .

Navedeni iznos novčanih sredstava uzrokovan je prenosom sredstava od strane Fonda za zdravstveno osiguranje za kapitalne investicije, naplate potraživanja za izvršene usluge u prethodnim godina, donacijama u novcu i naplate usluga nosiguranim licima, kao i sredstvima namijenjenim za projekte koji se provode u KCCG-u..

Tabela 4. Novčana sredstva na dan 31.12.2018.godine

	Stanje žiro računa kod poslovnih banaka	iznos €	NAMJENA
	Crnogorska komercijalna banka	47.043,45	Projekat
	Crnogorska komercijalna banka	255.661,02	Posebne namjene
	NLB Montenegro banka	10.181,97	Donacije
	Podgorička banka	1.503,35	Obustave na zarade stambeni krediti
	Podgorička banka	6.682,78	Namjenska sredstva
	Podgorička banka	200.000,00	Donacija
	Podgorička banka	56.008,94	Projekti
	Hipotekarna banka	41.569,00	Sopstvena sredstva iz inostranstva od naplata za izvršene usluge trećim licima
	Hipotekarna banka	100,08	Sopstvena sredstva
	Prva banka Crne Gore	919.134,34	Materijalni troškovi, kapitalni izdaci
	Prva banka Crne Gore	14.110,82	Sopstvena sredstva
	Prva banka Crne Gore	27.959,53	Devizni račun
	Blagajna	2.897,50	
1.	UKUPNO	1.582.852,84	

Novčana sredstava u iznosu od 919.134,34 € na dan 31.12.2018.godine na namjenskom računu KCCG-a su sredstva na koji Fond za zdravstveno osiguranje vrši prenos za materijalne troškove i kapitalne izdatke i najviše su participirala u ukupnom iznosu noćanih sredstava.

1.2.2.Kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani

Najveće učešće u finansijskoj imovini Kliničkog centra Crne Gore imaju kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani sa 59,9%.

U ukupnim potraživanjima u 2018.godini, najveće učešće imaju: fizička lica 24,3%, Državno tužilaštvo 21,2%, Sudovi 18,4%, Uprave policije 14,8 %, Vojne pošte 8,6%, Fond Republike Srpske 2,1%.

Bruto potraživanja od kupaca, predstavljaju dio tekuće (obrtne) imovine u bilansu stanja i u odnosu na 2017. godinu veća su za 8%.

Tabela 5. Potraživanja od kupaca na dan 31.12.2018.godine

KUPCI	2017.godina	2018. godina	Index
Potraživanja od kupaca	2.360.591,55	2.545.831,07	108
Fondovi zdravstva Srbije	53.816,85	53.816,85	100
Vojne pošte Crne Gore	219.966,51	219.966,51	100
Sudovi CG	462.162,40	468.489,85	101
Tužilaštvo	486.994,16	538.648,08	111
ZIKS	2.223,54	2.488,13	112
Uprava policije	326.036,74	376.982,09	116
Fond zdravstva Republike Srpske	77.553,14	54.375,86	70
Ministarstvo		52.663,06	0
Fizička lica	567.194,70	620.091,93	109
Ostali kupci	164.653,51	158.308,71	96

Potraživanja od kupaca se evidentiraju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti obezvrijeđenih potraživanja, koja se utvrđuju kada postoji objektivan dokaz da KCCG neće biti u stanju da naplati potraživanja na osnovu prvobitnih uslova .

2.OBAVEZE

Ukupne kratkoročne finansijske obaveze prema dobavljačima i obaveze za poreze i doprinose, i pasivna vremenska razgraničenja (unaprijed naplaćeni prihodi i

obračunati, neplaćeni nastali troškovi) na dan 31.12. 2018. godine iznosile su 10.019.331,01 (2017.-6.055.072,81 €).

Tabela 6. Kratkoročne finansijske obaveze

NAZIV	2017.	2018.	Index
Obaveze prema dobavljačima	5.977.012,16	9.968.049,43	167
Obaveze za poreze i doprinose	55.469,18	42.626,01	77
Ostalo (pas.vremen.razgranič.)	24.141,77	8.655,57	36
UKUPNO:	6.055.072,81	10.019.331,01	165

Obaveze prema dobavljačima iznosile su 9.968.049,43 €, od čega obaveze prema dobavljačima za osnovna sredstva iznosile su 6.392.180,80€ i obaveze za obrtna sredstva 3.575.868.63€.

Neizmirene obaveze za osnovna sredstva, najvećim dijelom odnose se na opremu nabavljenu iz sredstava koja je obezbijedila Vlada Crne Gore u iznosu od 6.093.134,45€.

Najviše obaveza Klinički centar CG prema dobavljačima za osnovna sredstva na dan 31.12.2018. godine imao je prema: PDG 39%, Glosarij 31%, Urion 13%, Farmont 6%, Farma -Lab 5% .

Tabela 7. Obaveze prema dobavljačima na dan 31.12.2018.godine

<i>Obaveze prema dobavljačima za osnovna sredstva</i>							
1	Glosarij Podgorica	1.963.017,00	31%	4	Far Mont Podgorica	379.640,55	6%
2	Urion Podgorica	826.713,92	13%	5	Profesional Devel. Group	2.486.398,26	39%
3	Osmi Red Podgorica	426.514,71	7%	6	Farma - Lab Podgorica	305.913,12	5%
				7	Ostali	3.983,24	
	Ukupno	6.392.180,80€					
<i>Obaveze prema dobavljačima za obrtna sredstva</i>							
1	Urion Podgorica	1.037.797,26	29,0	15	Tehnogas Petrovac	28.101,64	0,8
2	Vodovod i kanalizacija Podgorica	607.531,20	17,0	16	Profesional Devel. Group	27.756,64	0,8
3	Glosarij Podgorica	379.323,58	10,6	17	Interesta Podgorica	27.892,17	0,8
5	Medica Dubai Cetinje	228.485,50	6,4	18	Makler Beograd	23.602,00	0,7
6	Farmegra Podgorica	183.357,62	5,1	19	Veletex Podgorica	17.362,57	0,5
7	Bonus Cetinje	178.628,39	5,0	20	Goranović Nikšić	16.133,08	0,4
8	Elekrtoprivreda Podgorica	133.811,13	3,7	21	Deponija Podgorica	15.975,04	0,4
9	MUP Crne Gore	126.621,39	3,5	22	Medicinski fakultet BG	14.700,00	0,4

Analiza finansijskog poslovanja za 2018.godinu

10	Farma lab Podgorica	108.052,42	3,0	23	Omniamedic Bosna	14.844,96	0,4
11	Osmi Red Podgorica	87.488,66	2,5	24	Antiseptica Podgorica	14.586,16	0,4
12	Interfarm	57.767,60	1,6	25	Montemedicom	13.010,00	0,4
13	Far Mont Podgorica	44.007,19	1,2	26	Surfmont Kotor	10.711,02	0,3
14	Institut za javno zdravlje PG	35.684,93	1,1	27	Ostali	142.636,47	4,0
Ukupno		3.575.868,63€					

Neizmirene obaveze za medicinski potrošni materijal iznosile su 2.044.927,53 €. Obaveze za servis medicinskih aparata iznosile su 247.156,91€.

Klinički centar CG je isticao da opredijeljena sredstva Odlukom o rasporedu sredstava, nijesu dovoljna za funkcionisanje KCCG-a, što je uslovilo i velike neizmirene obaveze.

3. TEKUĆI PRIHODI, RASHODI I IZDACI ZA NEFINANSIJSKU IMOVINU

3.1. TEKUĆI PRIHODI

Zakon o računovodstvu i reviziji propisao je da pravna lica sa prihodom preko 500.000,00 € primjenjuju načelo fakturisane realizacije prilikom iskazivanja godišnjih prihoda.

Ukupni tekući prihodi JZU KCCG na dan 31.12.2018. godine iznosili su 56.292.108,22 € i u odnosu na 2017. godinu (51.945.670,77 €), veći su za 8%.

3.1 Tekući prihodi od poslovanja

Prodajom (realizacijom) usluga i na drugi zakonom dozvoljen način ostvaruju se tekući prihodi od poslovanja.

Tekući prihodi od prodaje usluga, u iznosu od 56.292.108,22 €, u ukupnim prihodima učestvuju sa 98%, dok je učešće ostalih prihoda, od 856.055,49 € ili 2%.

Tabela 8. Tekući prihodi od poslovanja

		2017.		2018.	
Prihodi	Iznos	%učešća u ukupnim prihodima	Iznos	%učešća u ukupnim prihodima	Index 18/17
I Prihodi od usluga	50.731.810,11	98%	55.334.240,01	98%	109
II Ostali prihodi	1.213.860,66	2%	957.868,21	2%	79
UKUPNO	51.945.670,77	100%	56.292.108,22	100%	108

U odnosu na isti period 2017. godine, prihodi FZZO CG su veći za 9% i prihodi od učešća osiguranika u pružanju zdravstvene zaštite (participacije) manji su za 1 %.

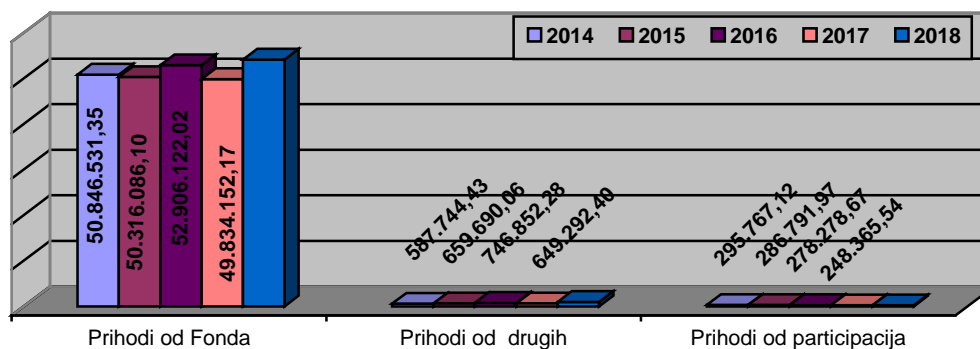
Tabela 9. Dinamika prihoda

		2017	2018.	Index
I	Prihodi od usluga	50.731.810,11	55.334.240,01	109
	Prihodi od Fonda zdravstva			
1.1	Prihodi od Fonda zdravstva	49.834.152,17	54.120.806,06	109
1.2	Prihodi od drugih	649.292,40	966.316,72	149
1.2.1	Prihodi od ostalih kupaca	324.387,86	418.900,19	129
1.2.2	Prihodi od neosiguranih lica	324.904,54	547.416,53	168
1.3	Prihodi od participacije	248.365,54	247.117,23	99
II	Ostali prihodi	1.213.860,66	957.868,21	79

Prihodi od drugih u 2018. godini , iznosili su 966.316,72€, i veći su za 49%, u odnosu na 2017.godinu.

Na porast prihoda od drugih, od uticaja su prihodi od ostalih kupaca u ukupnom iznosu od 418.900,19 € i prihodi od neosiguranih lica u iznosu od 547.416,53 € koji su povećani 68%.

Dinamika prihoda 2014. -2018.godine

Grafik 4

4. TEKUĆI RASHODI I IZDACI ZA NEFINANSIJSKU IMOVINU

Rashodi predstavljaju potrošnju dobara u stvaranju učinaka, ali i neutralnu potrošnju dobara povezanu s nastankom izdataka

Ukupni tekući rashodi poslovanja i izdaci za nefinansijsku imovinu KCCG-a u 2018. godini iznosili su 68.643.940,12 €, od čega su tekući rashodi 61.443.638,17€ i izdaci za nefinansijsku imovinu 7.200.301,95 €.

U ukupnim tekućim rashodima od poslovanja, najveći dio se odnosio na troškove za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca - 46% (2017. i 2016. - 48%). U 2018.godini za zarade i naknade zarada bilo je potrebno izdvojiti 31.484.895,86 € ili 1.574.340,74€ više u odnosu na 2017.godinu.

Rasporedom sredstava Fonda za 2018.godinu opredijeljen je iznos od 27.960.200,00 € za bruto zarade zaposlenih i iznos od 384.682,89 € za ostala lična primanja.

Iznos sredstava opredijeljen za zarade i ostala lična primanja manji je od potrebnih sredstava za organizovanje procesa rada i kontinuiteta u pružanju zdravstvene zaštite.

Upoređujući potrebna odnosno isplaćena sredstva za zarade zaposlenih uočava se trend povećanja potrebnih sredstava po godinama, koji je posljedica povećanja broja hospitalizovanih pacijenata, broja pregleda i ostalih usluga što je doprinijelo da se organizuje dopusni rad kako bi se adekvatno i pravovremeno obezbijedila zdravstvena zaštita osiguranicima.

Prosječno svakodnevno odsustvovalo je 248 zaposlenih, (240 zaposlenih u 2017.godini), što je od velikog uticaja na potrebna sredstva za zarade, obzirom na obavezu poslodavca da obezbijedi naknade zarada usled privremene spriječenosti na rad.

Bruto naknade zarada za vrijeme privremene spriječenosti za rad, u 2018.godini, iznosile su, bruto 1.768.897,00 €.

Tabela 10. Troškovi bolovanja u bruto iznosu po vrsti za 2018.godinu

KCCG	do 30 dana	od 30 do 60 dana	preko 60 dana	porodiljsko	povreda na radu	dug bolovanja	UKUPNO
sati	218.480	22.226	138.488	169.402	31.777	1.300	581.673
bruto	618.469,28	57.445,79	404.082,45	571.555,13	113.216,16	4.128,15	1.768.897
neto	414.825,48	38.501,23	270.676,46	382.891,74	75.652,46	2.736,20	1.185.284

Kada je riječ o pojedinim kategorijama, dužini bolovanja i iznosu sredstava, najveći dio ili 35% se odnosi na bolovanja do 30 dana, odnosno bruto 618.469,28 € (za 2017. - 525.790,67 €) za 12 mjeseci 2018.godine.

Naknade za bolovanja do 30 dana veće su za 92.678,61€ u odnosu na 2017.godinu. Naknade za bolovanja od 30 do 60 dana iznosile su 57.445,79 €. U odnosu na 2017.godinu veće su za 7.555,83€ (naknade u 2017.godini iznosile su 49.889,96€).

Prosječno, na mjesečnom nivou po osnovu privremene spriječenosti na rad odsustvovalo je 39 ljekara (Tabele 9), 13 ljekara više nego u 2017. godini.

Tabela 11. Privremena spriječenost na rad po kvalifikacionoj strukturi 2017. i 2018.godine

Kvalifikaciona struktura	2017				2018			
	Sati	Bruto	Neto	Prosječan br.zaposl.	Sati	Bruto	Neto	Prosječan br.zaposl.
Ljekari	54.669,00	262.611,76	175.103,89	26	84.280	413.103,74	275.906,84	39
Medicinski tehničari	319.459,00	950.886,88	637.454,97	153	382.691	1.114.775,91	747.640,57	159
Nemedicinsko osoblje	99.516,00	203.371,12	136.547,54	48	111.226	231.320,85	155.229,53	48
Ostali	6.610,00	18.688,41	12.523,43	3	3.476	9.696,46	6.506,64	2
Ukupno	480.254,00	1.435.558,17	961.629,84	230	581.673	1.768.896,96	1.185.283,58	248

U odnosu na 2017.godinu ljekari su po raznim osnovama su odsustvovali 29.611 sati više, što znači da su i nadoknade po osnovu privremene spriječenosti na rad bile više za 150.498,98 € (Tabela 12).

Odsustvo medicinskih tehničara – 159 prosječno dnevno ,bilo je veće u odnosu na 2017. godinu za 6 radnika ili bruto 163.889,03 €.

Nemedicinski radnici, su u 2018.godini odsustvovali više 11.710 sati pa je iznos za zarade veći za 27.949,73 u odnosu na 2017.godinu.

Tabela 12. Razlika u satima, naknadama i broju zaposlenih 2018. u odnosu na 2017.godinu

Kvalifikaciona struktura	Sati	Bruto	Neto
Ljekari	29.611	150.491,98	100.802,95
Medicinski tehničari	63.232	163.889,03	110.185,60
Nemedicinsko osoblje	11.710	27.949,73	18.681,99
Ostali	-3.134	-8.991,95	-6.016,79
Ukupno	101.419	333.338,79	223.653,74

Bruto naknade po osnovu privremene spriječenosti na rad u 2018.godini iznosile su 1.768.896,96 € i u odnosu na 2017.godinu, kada su iznosile 1.435.558,17 €, veće su za 333.338,79€.

Odsustvo zaposlenih, osim što utiče i na prijem novozaposlenih, što dodatno opterećuje iznos potrebnih sredstava za zarade, utiče i na povećanu potrebu za uvođenjem prekovremenog rada kako bi se obezbijedio kontinuitet u pružanju zdravstvene zaštite.

Tabela 13. Troškovi zarada u 2017. i 2018.godini

Troškovi zarada	2017	2018	Index
Plate, dodaci i naknade	19.526.551,41	20.331.368,89	104
Rashodi doprinosa	9.328.541,25	9.924.382,96	106
Socijalna davanja i naknada odsustv.	1.055.462,46	1.229.144,01	116
Ukupno:	29.910.555,12	31.484.895,86	105

Troškovi lijekova i medicinskog potrošnog materijala predstavljaju, poslije zarada zaposlenih najveću stavku u tekućim rashodima. Rasporedom sredstava Fonda za 2018.godinu opredijeljen je iznos od 27.087.200,00 € za lijekove i medicinski potrošni materijal.

Ukupni troškovima lijekova i medicinskog potrošnog materijala iznosili su 28.203.767,80 €. U tekućim rashodima participirali su sa 46 %. U odnosu na 2017.godinu veći su za 4.000.516,08 € ili 17%.

Tabela 14. Troškovi lijekova i medicinskog potrošnog materijala 2014 – 2018

2014	2015	2016	2017	2018	18-17	Index
19.637.064,30	19.772.999,32	21.749.248,19	24.203.251,72	28.203.767,80	4.000.516,08	117

Troškovi za lijekove u svijetu i kod nas ,stalno rastu,opterećujući ionako nedovoljna finansijska sredstva za zdravstvenu zaštitu.

Rastući troškovi zdravstvene zaštite rezultat su:

- Starenja populacije;
- Širenje indikacija postojećih lijekova;
- Porast broja hroničnih bolesnika ;
- Uvođenje novih lijekova ;
- Uticaj farmaceutske industrije ;
- Pritisak bolesnika;
- Dostupnost informacija o lijekovima.

Troškovi lijekova od 2013.godine imaju tendenciju rasta, pa su u 2014. - 8.746.823,18 €, u 2015. - 9.045.147,34 €, u 2016. - 9.841.005,47. u 2017.godini iznosili su 13.628.733,23 € i u 2018. godini 15.811.807,97.

Povećanje troškova lijekova vezuje se za listu B – konzilijarni lijekovi (onkologija, hematologija, određene grane interne medicine I sl), budući da su upravo ovi troškovi uglavnom na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite, koja obuhvata osiguranike iz cijele Crne Gore.

U 2014.godini troškovi medicinskog potrošnog materijala su iznosili 11.011.641,84 €. u 2015.godini 10.859.090,63 €, 2016.godini 11.908.242,72 €, u 2017.godini 10.574.518,49 € i u 2018.godini 12.391.9579,83€.

Tabela 15. Razlika u opredijeljenim sredstvima i troškovima lijekova u period 2014-2018

	Opredijeljena sredstva	Troškovi	Razlika
2014	17.221.000,00	19.637.064,30	2.416.064,30
2015	17.064.731,01	19.772.999,32	2.708.268,31
2016	23.721.897,69	21.749.248,19	-1.972.649,50
2017	19.191.408,22	24.203.251,72	2.454.003,53
2018	27.067.200,00	28. 203.767,80	1.136.567,80

Troškovi zarada, lijekova i medicinskog potrošnog materijala čine 87% ukupnih troškova u 2018.godini.

Troškovi za mazut, električnu energiju, gorivo, vodovod, komunalne, komunikacijske i PTT usluge, u 2018.godini iznosili su 2.816.618,57 €.

Tabela 16. Dinamika troškova goriva, energenta, vode, komunalnih i komunikacijskih usluga 2014-2018

	Godina					Razlika	
	2014	2015	2016	2017	2018	18-17	18-14
Mazut	834.419,27	868.528,63	965.413,82	946.656,60	882.867,41	-63.789,19	48.448,14
Gorivo	24.677,47	20.064,12	18.299,71	20.822,56	24.739,93	3.917,37	62,46
Električna energija	561.523,53	617.069,66	587.585,75	565.094,64	593.356,78	28.262,14	31.833,25
Vodovod	485.347,46	455.818,02	536.006,35	610.893,43	716.484,14	105.590,71	231.136,68
Komunalne usluge i medic.otpad	579.838,78	455.463,89	631.237,30	604.404,91	556.826,39	-47.578,52	-23.012,39
Komunikacijske i PTT usluge	57.990,58	49.117,71	41.265,71	49.498,68	42.343,92	-7.154,76	-15.646,66
UKUPNO	2.543.797,09	2.466.062,03	2.781.824,64	2.797.370,82	2.816.618,57	19.247,75	38.495,05

Navedeni troškovi su u periodu 2014-2018 najmanji u 2014.godini, u 2018. u odnosu na 2017.godinu su veći za 19.247,75 €.

U analiziranom periodu najveći rast je kod troškova za usluge Vodovoda i kanalizacije - u odnosu na 2017.godinu veći su za 105.590,71 €. Povećani su troškovi goriva i električne energije .

Smanjeni su: troškovi mazuta za 63.789,19€, komunalne usluge 47.578,52€, komunikacijske i PTT usluge 7.154,76€.

Troškovi prehrambenih proizvoda u 2018.godini iznosili su 391.823,33 € (2017 - 409.247,75 €), u odnosu na prethodnu godinu manji su za 4%. Troškovi sredstava za higijenu su veći za 14%, a obavezno osiguranja zaposlenih, imovine i vozila manji za 6%.

Tabela 17. Troškovi prehrambenih proizvoda, sredstava za higijenu i osiguranja 2014. – 2018.godine

	Godina					Razlika	
	2014	2015	2016	2017	2018.	18-17	INDEX
Prehrambeni proizvodi	424.815,88	410.095,37	406.517,49	409.247,75	391.823,33	-17.424,42	96
Sredstva za higijenu	159.564,41	177.652,55	231.215,24	236.229,16	269.521,88	33.292,72	114
Osiguranje zaposlenih, imovine i vozila	123.151,61	113.382,17	102.012,82	137.795,26	129.097,00	- 8.698,26	94
UKUPNO	707.531,90	701.130,09	739.745,55	783.272,17	790.442,21	7.170,04	101

Analiza finansijskog poslovanja za 2018.godinu

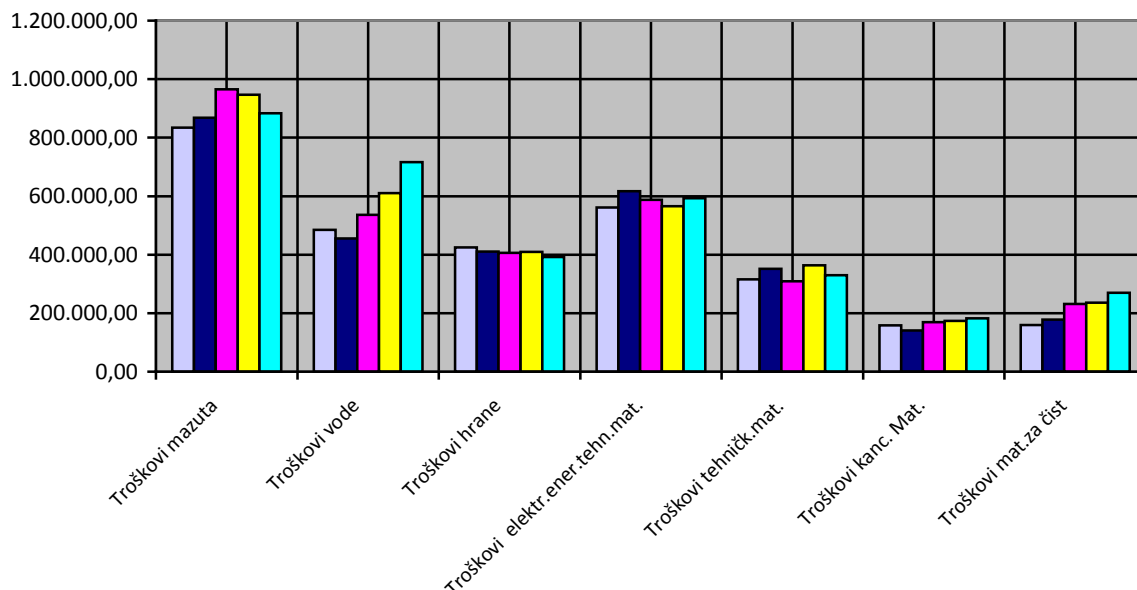
U odnosu na uporednu godinu, od ključnih troškova, evidentiran je rast od 5% troškova bruto zarada i doprinosa, 17% troškova lijekova i ostalog medicinskog potrošnog materijala, 17% troškova vode, 19% troškova goriva 5%, električne energije za 5%, 14% troškova materijala za higijenu. Smanjeni su troškovi: hrane 4% tehničkog materijala 9%, komunalnih usluga 8%, mazuta 7% i komunikacijske I PTT usluge 14%.

Tabela 18. Ključni troškovi

Troškovi		2014	2015	2016	2017	2018	% 2018/2017
I	Troškovi bruto zarada i doprinosa	23.946.059,76	24.688.960,91	27.301.407,82	29.910.555,12	31.484.895,86	105
II	Troškovi lijekova, hemikalija, sanitetskog	19.637.064,30	19.772.999,32	21.749.248,19	24.203.251,72	28.203.767,80	117
III	KLJUČNI MATERIJALNI TROŠKOVI						
1	Troškovi mazuta	834.419,27	868.528,63	965.413,82	946.656,60	882.867,41	93
2	Troškovi goriva	24.677,47	20.064,12	18.299,71	20.822,56	24.739,93	119
3	Troškovi vode	485.347,46	455.818,02	536.006,35	610.893,43	716.484,14	117
4	Troškovi hrane	424.815,88	410.095,37	406.517,49	409.247,75	391.823,33	96
5	Troškovi električne energije	561.523,53	617.069,66	587.585,75	565.094,65	593.356,78	105
6	Troškovi tehničkog materijala	316.088,48	352.002,16	309.118,43	363.775,91	330.287,11	91
7	Troškovi kancelarijskog materijala	158.836,02	140.712,64	169.711,48	173.165,63	182.843,59	106
8	Troškovi materijala za čistoću	159.564,41	177.652,55	231.215,24	236.229,16	269.521,88	114
9	Komunalne usluge i medic.otpad	579.838,78	455.463,89	631.237,30	604.404,91	556.826,39	92
10	Komunikacijske i PTT usluge	57.990,58	49.117,71	41.265,71	49.498,68	42.343,92	86
11	Osiguranje zaposlenih, imovine i vozila	123.151,61	113.382,17	102.012,82	137.795,26	129.097,00	94
12	Ugovori o dijelu i ishrana konsultanata	312.618,42	312.154,93	304.651,97	355.231,43	462.851,02	130
13	Troškovi tekućeg održavanja opreme i gr.objekata	1.158.018,07	1.155.163,87	1.499.305,63	1.071.541,21	1.230.891,89	115
	UKUPNO III	5.196.889,98	5.127.225,72	5.802.341,70	5.544.357,18	5.813.934,39	105
	UKUPNO I+II+III	48.780.014,04	49.589.185,95	54.852.997,71	59.658.164,02	65.457.092,85	110

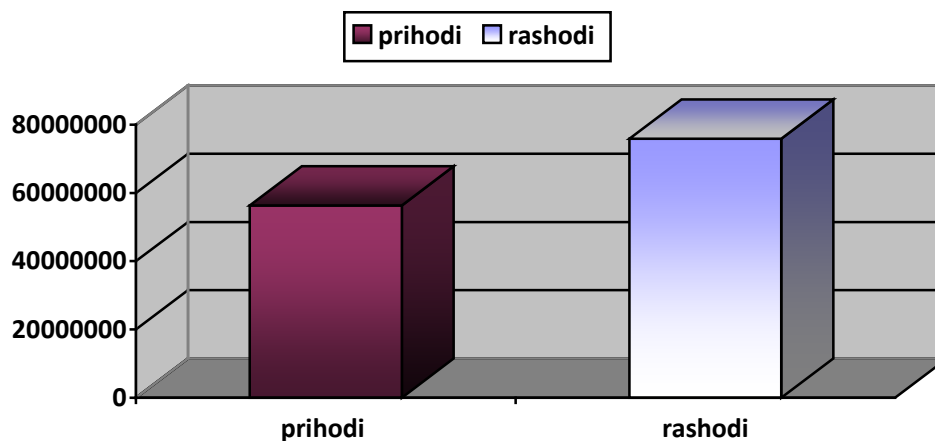
Uzimajući u obzir troškove zarada i lijekova i medicinskog potrošnog materijala, ukupni ključni troškovi, u odnosu na 2017.godinu veći su za 10%.

Dinamika ključnih troškova 2014.-2018.

Grafik 5.

FINANSIJSKI REZULTAT - 2018.GODINA

Grafik 6.

Finansijsku 2018.godinu Klinički centar CG je završio sa ostvarenim deficitom u poslovanju- rashodi poslovanja su bili veći od prihoda.

Manje ostvareni prihodi posljedica su manje fakturiranih usluga Fondu za zdravstveno osiguranje, a odnosilo se na usluga koje nijesu obuhvaćene Cjenovnikom zdravstvenih usluga (specijalizacije, određene naknade, dežurstva i dr), što je u skladu sa Ugovorom koji je KCCG potpisao sa Fondom zdravstvenog osiguranja.

Takođe, deficit je i posljedica povećanja troškova, a prvenstveno troškovi zarada i kapitalnih ulaganja .

5. UPOREDNI PRIKAZ OSTVARENIH TROŠKOVA SA FINANSIJSKIM PLANOM ZA 2018.GODINU

Ukupno prihodi planirani za imirenje obaveza , projektovani Finansijskim planom za 2018.godinu iznose 76.115.644,10 €.

Tekući rashodi su iznosili 68.644.815,40 €, a kapitalni izdaci 7.200.301,95 € tj. ukupno 75.844.242,07 €, što je manje 271.402,03€ od projektovanih finansijskih sredstava za 2018. godinu.

Najveće učešće u troškovima odnosilo se na bruto zarade i doprinose i ostala lična primanja zaposlenih. U odnosu na Finansijski plan za 2018.godinu 28.344.892,89€, stvarni troškovi su iznosili 31.439.390,66€ i veći za 11% ili 3.094.497,77€.

Ljekovi i medicinski potrošni materijal planirani su u visini od 27.163.144,00€. Ostvareni troškovi u iznosu 28.203.767,80su veći za 4% ili 1.040.623,80 €.

Materijalni troškovi su iznosili su 8.132.204,84 € ili 8 % manje od planiranih.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iznosili su 7.200.301,95€.

Finansijskim planom sredstva za kapitalne izdatke su projektovana u visini od 10.841.275,21€.

U okviru planiranih sredstava za kapitalne investicije su i sredstva opredijeljena Zakonom o budžetu Crne Gore za 2018.godinu, za kupovinu medicinske opreme za potrebe KCCG-a u iznosu od 5.000.000,00€.

PLANIRANI I OSTVARENI RASHODI

<i>Troškovi</i>	<i>Finansijski plan 2017 Sredstva Fond i KCCG</i>	<i>Troškovi 2017</i>	<i>Finansijski plan 2018 Sredstva Fond i KCCG</i>	<i>Troškovi 2018</i>	<i>Index</i>
Bruto zarade i ostala lična primanja	27.234.419,00	29.910.555,12	28.344.892,89	31.439.390,66	111
Ljekovi i medicinski potrošni materijal	19.436.244,27	24.203.251,72	27.163.144,00	28.203.767,80	104
Materijalni troškovi	8.235.814,25	8.132.204,84	9.766.332,00	9.000.781,66	92
Investiciona ulaganja	9.648.586,00	2.660.563,00	10.841.275,21	7.200.301,95	66
Ukupno:	64.555.063,52	64.906.574,68	76.115.644,10	75.844.242,07	100

Troškovi zaposlenih (bruto plate, topli obrok, naknade za odvojeni život ...) iskazani u iznosu 31.439.390,66 €, i isti su veći za 11% u odnosu na planirana sredstva (28.344.892,89). Navedeno povećanje troškova zaposlenih nastalo je zbog povećanja obima i vrsta usluga, kao i povećan broj VSS zdravstvenih radnika i saradnika, kao i SSS medicinskog kadra u odnosu na broj istog kadra 2017. godine.

REZIME

Ukupna, sadašnja vrijednost imovine (nefinansijska i finansijska) sa kojom raspolaže Klinički centar Crne Gore iznosi 44.559.840,12€ i u odnosu na 2017.godinu (50.223.477,56 €) manja je za 11%.

Nefinansijska imovina (stalna, dugoročna) 31. 12. 2018.godine, iznosila je 40.616.202,85 € i u odnosu na isti period 2017.godine veća je za 10%

Nabavna vrijednost opreme KCCG-a je 28.106.789,38 €, a sadašnja vrijednost iznosi 13.402.804,77€.

Finansijska imovina KCCG na dan 31.12.2018.godine je iznosila je 3.943.444,39 i veća je 11% u odnosu na 2017.godinu.

Obaveze na dan 31.12.2018. godine iznosile su 10.019.331,01 , odnosno obaveze prema dobavljačima 9.968.049,43 €, od čega obaveze prema dobavljačima za osnovna sredstva 6.392.180,80 €, a obaveze za obrtna sredstva 3.575.868.634 €, obaveze za poreze i doprinose 42.626,01€ i ostalo 8.655,57€.

Ukupni tekući **prihodi** KCCG-a na dan 31.12.2018. godine iznosili su 56.292.108,21 €, od čega su prihodi od usluga 55.334.240,01 € i ostali prihodi 957.868,21 €.

Ukupni tekući **rashodi poslovanja i izdaci za nefinansijsku imovinu** KCCG-a u 2018. godini iznosili su 75.844.242,07 €, od čega su tekući rashodi 68.643.940,12 € i izdaci za nefinansijsku imovinu 7.200.301,95 €.

Troškovi zarada, lijekova i ostalog medicinskog potrošnog materijala čine 87% ukupnih troškova u 2018.godini.

Ključni materijalni troškovi, koji se odnose na mazut, gorivo, električnu energiju, vodovod, komunalne, komunikacijske i PTT usluge, prehrambene proizvode, sredstva za higijenu osiguranje imovine i lica i drugi u 2018.godini iznosili su 3.607.060,78€. U odnosu na 2017.godinu, navedeni troškovi su veći za 26.417,79€.

Najviši rast u odnosu na 2017.godinu, u iznosu od 1.574.340,74€, odnosi se na troškove zarada i 4.000.516,08€ na troškove lijekova i medicinskog potrošnog materijala

Ukupni prihodi koji su ostvareni u 2018. godini su manji od ostvarenih rashoda i izdataka, što je uticalo da KCCG u poslovanju ostvari deficit, manjak prihoda u odnosu na rashode.